

[Bolvig]

glædeligt at høre hr. Kaj Poulsen nu fremhæve nødvendigheden af en stærk indkomspolitik; deri er de radikale helt enige med hr. Kaj Poulsen.

De sidste analyser fra EF viser, at Danmark atter er ved at være i front, når det gælder inflationen. Det er regeringens og folketingets ansvar at registrere de nye stormvarsler. Jeg håber, at regeringen tør udfordre både venner og fjender, så den økonomiske politik kan tilrettelægges med hovedsigte på at udrydde arbejdsløsheden. Og indtil virkningerne af en sådan økonomisk politik bliver mærkbare, må alle kræfter sættes ind på at gennemføre foranstaltninger, der bringer folk i arbejde.

Det radikale venstre ser frem til arbejdsministerens forslag om efterløn. Vi tror, at tilbuddet vil blive modtaget, men forlanger, at ordningen vil blive administreret på en måde, der ikke forhindrer modtagerne i at føre en aktiv og positiv efterlønstilværelse. Vi har ved flere lejligheder foreslået en efterlønsordning, som er en nødvendighed i takt med de forøgede anstrengelser for at bringe unge i arbejde. Jo større succes for en sådan indsats for de unge, jo større problemer for de ældre. Vi kan ikke acceptere, at over 20.000 langtidsledige den 1. januar vil falde for 26 ugers grænsen.

Undervisningsminister Ritt Bjerregaard udtalte for nylig, at ingen i regeringen vil acceptere, at ungdomsarbejdsløsheden fortsætter. Heri er det radikale venstre helt enig. Vi kan ikke vedblivende tolerere, at nye årgange af unge sendes direkte fra skolerne ud i arbejdsløshed. De sociale og psykologiske følger heraf er alvorlige for samfundet både på kort og på lang sigt, og derfor må det bringes til ophør.

I augustforliget blev der brudt nye veje gennem større kommunal og amtskommunal medvirken. Når indsatsen stadig er utilfredsstillende, skyldes det i stort omfang fagskranker, blokering, arbejdsmarkedsaftaler og fordomme. I vort komplicerede samfund er det næsten umuligt at finde meningsfulde arbejdsopgaver til de unge grundet netop i disse forhold.

I Hjørring må unge eksempelvis ikke bygge en industribygning til brug for en produktion, der kan bringe dem selv i arbejde. I Hobro har man besvær med at få tilladelse til at producere solfangere, og i Tvind og på

Aabæk Efterskole må man ikke sælge egne produkter. De beskæftigelsesarbejder, der hidtil har været tilbudt, har været ekstraordinært arbejde, som samfundet ikke tidligere har fundet er af særlig betydning. Nu tilbydes unge, der er fulde af forventning og livsmod, disse nedprioriterede arbejdsopgaver. Er det så så svært, at resultaterne udebliver?

Jeg tror, det er nødvendigt, at vi udstyrer arbejdsministeren med bemyndigelse til at ændre love og cirkulærer, der forhindrer utraditionelle initiativer, ligesom han bør kunne ophæve eller dispensere fra aftaler indgået mellem arbejdsmarkedets parter. Jeg tror, vi må fordele det til rådighed værende arbejde gennem nedsættelse af arbejdstiden og gennem en forhøjelse af lønmodtagerfradraget, så der ydes kompensation op til mindstelønnen på 30 kr. i timen; de allerlaveste indkomster vil da få fuld kompensati-on. Som hr. Jørgen Jensen sagde: de ledige er ofrene.

Det radikale venstre har tidligere foreslået forbud mod akkordarbejde, og vi mener, løntilskudsordningerne bør forbedres og bør udbygges. Vi foreslår, at kommunerne i øget omfang inddrages i arbejdet, ligesom det vil være til stor gavn for beskæftigelsen såvel som for produktion og eksport, hvis vi forbedrede forholdene for mindre industri og håndværk. De forbedringer, der blev indført gennem augustforliget, og som virker godt, må vi fortsætte en udbygning af, specielt hjælpen til nystartede. Hvis vi kunne udnytte den ildhu, det gå-på-mod og den entusiasme, der behersker mange, der specielt i en arbejdsløshedssituation går med planer om at starte egen produktion, vil det hjælpe. Staten kan være inspirator og igangsætter, men bør være villig til at løbe en risiko og skal ikke som nu forlange fuldstændig sikkerhed for de bevilgede midler. Her ligger en frugtbar arbejdsmark for en modig arbejdsminister.

Det radikale venstre har tidligere peget på de store, delvis uudnyttede muligheder, der ligger for dansk erhvervsliv i udviklingslandene. Den teknologisk udviklede verdens produkter er ofte alt for komplicerede for udviklingslandene. Gennem produktudvikling og forskning vil vi kunne tilbyde varer, der er afpasset morgendagens købende befolkninger. De unge arbejdsløse vil i udviklingslandene kunne blive beskæftiget med virkelig meningsfulde arbejdsopgaver og i